

أحكام اليوم الآخر

ප්‍රශංසා සියල්ල විශ්වයේ පාලකයා වූ අල්ලාහ්ටම හිමි වේ. මහුගේ කරුණාව හා ආශිර්වාදය ශ්‍රේෂ්ඨ වන්තයාවූ තනිතායක මුහම්මදු (සල්) තුමාටද එතුමාගේ පවුලේ අයටද එතුමාගේ ශ්‍රාව කරුවන්ටද හා අප සෑම දෙනාටද ලැබෙනු මැනව.

තියතව, ඊමාන් (විශ්වාස) කළ යුතු මූලික කරුණු භයකි. අවසාන දිනය පිළිබඳව විශ්වාස කිරීම ඒවායින් පස්වන කරුණකි. මෙම දිනය පිළිබඳව කුර්ආනය හා තනිතායක මුහම්මදු (සල්) තුමාගේ සුන්නාව (යහමග) මගින් සනාථකර ඇති දේ විශ්වාස කරනතුරු කෙනෙකු විශ්වාසියෙක් විය නොහැක.

අවසාන දිනය පිළිබඳව දැනගැනීම හා ඒ ගැන අධික ලෙස සිහිකිරීම වැදගත්ය. මක්නිසාද, එය මිනිස් සිත්සතත්තුල ගුණ යහපත්කම ඇති කිරීමටත්, මහු බිය භක්තිකයෙකු කිරීමටත්, මහු අල්ලාහ්ගේ දහමෙහි ස්ථිරවීමටත් ඉමහත් හේතුවේ. මෙම දිනය, එහි නොසත්සුන්නා හා අසිරුතාවයන් ගැන නොසිතා අමතකවනු සේ මහුගේ හිත ගල්කර, පාප ක්‍රියාවන් කරා යොමු කරන දේ කුමක් විය යුතුද ?. අල්ලාහ් මෙසේ පවසන්නේය.

﴿يَوْمًا يُجْعَلُ الْوِلْدَانَ شِيبًا﴾ [المزمل: 17]

එදින මදරුවන් (කෙස් පැහැණු) මහල්ලන් කරයි.
(අල්කුර්ආන්-73:17)

﴿يَا أَيُّهَا النَّاسُ اتَّقُوا رَبَّكُمُ، إِنَّ زَلْزَلَةَ السَّاعَةِ شَيْءٌ عَظِيمٌ، يَوْمَ تَرَوْنَهَا تَذْهَلُ كُلُّ مُرْضِعَةٍ عَمَّا أَرْضَعَتْ وَتَضَعُ كُلُّ ذَاتِ حَمْلٍ حَمْلَهَا وَتَرَى

النَّاسَ سُكَارَى وَمَا هُمْ بِسُكَارَى وَلَكِنَّ عَذَابَ اللَّهِ شَدِيدٌ﴾ [الحج: ١، ٢]

මිනිසුනි, මහලාගේ ස්වාමියා කෙරෙහි බියකමෙන් සිටින්න. නියතව, එම (අවසාන දින) අවස්ථාවේ කම්පනය (ඉතා) විශේෂ සිදුවීමකි. ඵදින කිරි පොවමින් සිටින සෑම මවකුම තමා කිරි පොවන දරුවා අමතක කිරීමද සෑම ගර්භනී මාතාවන්ම තමන් ගේ බර පිදීමද මහ දකී. තවද, මිනිසුන් (බියෙන්) බුද්ධිය මුලාවී සිටීමද මහ දකී. තමුන්, මවුහු (මත්පැන්වලින් අතිවූ) මුලාවීම කින් සිටින්නන් නොවෙ. තමුදු අල්ලාහ්ගේ දඩුවම ඉතා උග්‍රය.

(අල්කුර්ආන්-22:1,2)

මරණය

1-මරණය මෙලොවෙහි පිවිත්වන සෑම දෙනාගේම අවසානයකි. මේ ගැන අල්ලාහ් මෙසේ පවසන්නේය.

﴿كُلُّ نَفْسٍ ذَائِقَةُ الْمَوْتِ﴾ [آل عمران: 185]

සෑම ආත්මයක්ම මරණය (ට ලක්වී) භුක්ති විදිය යුතුය. (අල්කුර්ආන්-3:185)

﴿كُلُّ مَنْ عَلَيْهَا فَانٍ﴾ [الرحمن: 26]

(පොළොවෙහි) අති සියල්ලක්ම විනාශවන්නේය. (අල්කුර්ආන්-55:26)

﴿إِنَّكَ مَيِّتٌ وَإِنَّهُمْ مَيِّتُونَ﴾ [الزمر: 30]

(නබිතුමනි) නියතවශයෙන්ම, මබද මරනයට පත්වේ. තවද, නියතවශයෙන්ම මවුන්ද මරනයට පත්වෙති.

(අල්කුර්ආන්-39:30)

එහෙයින්, කිසියම් මිනිසෙකුට හෝ මෙලොවෙහි අමරණීය තත්ත්වයක් නොමැත. අල්ලාහ් මෙසේ පවසන්නේය.

[الانباء: 34] ﴿وَمَا جَعَلْنَا لِبَشَرٍ مِّن قَبْلِكَ الْخُلْدَ﴾

(මි : නබි) තවද මබට පෙර කිසිදු මිනිසෙකුට හෝ (මෙලොවෙහි) ස්ථිර(ජීවිත)යක් අපි අති නොකළෙමු.

(අල්කුර්ආන්-21:34)

මරනය, සැක කිරීමට කිසිදු මගක් නොමැති නිශ්චිත කරුණකි. එනමුත් මිනිසුන්ගෙන් බොහෝ දෙනා මේ පිළිබඳව අමතකයෙන් සිටිති. එනිසා මුස්ලිම්වරයෙකු මෙලොව විනාශ වීමට පෙර පරලොව සඳහා සුදානම් වන සේ මරනය ගැනද වැඩියෙන් සිහි කිරීම හා ඒ වෙනුවෙන් සුදානම් වීම අවශ්‍ය වේ. නබිතායක මුහම්මදු (සල්) තුමා මෙසේ පවසන්නේය.

[اِغْتَنِمْ خَمْسًا قَبْلَ خَمْسٍ ، حَيَاتِكَ قَبْلَ مَوْتِكَ ، وَصِحَّتِكَ قَبْلَ سَقَمِكَ ، وَفِرَاعِكَ قَبْلَ شُغْلِكَ ، وَشَبَابِكَ قَبْلَ هَرَمِكَ ، وَغِنَاكَ قَبْلَ فَقْرِكَ]

(مسند الإمام أحمد)

(අවස්ථාවක්) පහට පෙර (අවස්ථාවක්) පහක් ප්‍රයෝජනවත් කරන්න. මබ, මරනයට පෙර ජීවිත කාලයද, ලෙඩවීමට පෙර තිරෝගී කාලයද, කාර්ය බහුලවීමට පෙර විවේක කාලයද, මහලු වීමට පෙර

යොවන කාලයද, දිළිඳුවීමට පෙර ධනවත් කාලයද ප්‍රයෝජනවත් කර ගන්න. (ග්‍රන්ථය : මුස්තද් අහ්මද්)

දැනගන්න, මළමිතිය සමග මෙලොවේ කිසියම් දෙයක් හෝ මිනිවළි කරා ගෙනියනු නොලැබේ. සැබැවින්ම මහු සමග ඉතිරිව (පවති)න්නේ (රැදි සිටින්නේ) මහුගේ ක්‍රියාව පමණි. එබැවින්, මඟට සතුට ගෙන දෙන හා අල්ලාහ්ගේ අනුමැතිය මත වෙදනාවෙන් ජය ලබාදෙන කුසල් ක්‍රියාවන් සුදානම් කිරී මට උනන්දුවිය යුතුයි.

2-මිනිසාගේ ආයුෂ කාලය අල්ලාහ් හැර අන් කිසිවෙක් හෝ නොදන්නා සැඟවුණු කරුණෙකි. එනිසා කිසියම් කෙනෙකු තමා කේදිත, කවර ස්ථානයේ මරණයට පත්වෙන්නේද, යන කරුණු ගැන නොදන්නේය. මක්නිසාදයත්, නිසැකයෙන්ම, මෙය අල්ලාහ් පමණක් දන්නා සැඟවූ කරුණෙකි.

3-මරණය පැමිණවිට එයට බාධාකිරීම හෝ පමා කිරීම හෝ එය මගහැරමින් පැහැදවීම හෝ කළ නොහැක. අල්ලාහ් මෙසේ පවසන්නේය.

﴿وَلِكُلِّ أُمَّةٍ أَجَلٌ، فَإِذَا جَاءَ أَجْلُهُمْ لَا يَسْتَأْخِرُونَ سَاعَةً وَلَا يَسْتَأْخِرُونَ﴾

[الأعراف: ٣٤]

සමාජයේ සැමටම (නිශ්චිත ආයුෂයක්) වාරයක් ඇත. ඔවුන් ගේ වාරය පැමිණෙන විට එය ප්‍රමාද කළ නොහැකිය. තවද, එය (නිශ්චිත වාරයට) පෙරද (සිදු) නොවන්නේය. (අල්කුර්ආන්-7:34)

4-විශ්වාස වන්නියෙකුට මරණය සිදුවන මොහොතේ මහු වෙත මලකුල් මවත් (පණ අත්පත්කරන සුරදුන) වරයා මිහිරි සුවද සොන්දර්යමත් රූපයෙන් පැමිණේ. මහු හා

සමග ස්වර්ගය ගැන සුභාරංචි පනත කරැණුවන්න
මෙක්වරදැ පැමිණෙති. අල්ලාහ් මේ බව මෙසේ
පවසන්නේය.

﴿إِنَّ الَّذِينَ قَالُوا رَبُّنَا اللَّهُ ثُمَّ اسْتَقَامُوا تَتَنَزَّلُ عَلَيْهِمُ الْمَلَائِكَةُ أَلَّا تَخَافُوا

وَلَا تَحْزَنُوا وَأَبْشُرُوا بِالْجَنَّةِ الَّتِي كُنتُمْ تُوعَدُونَ﴾ [فصلت : ٣٠]

කවරෙක් අප දෙවියා අල්ලාහ් බව ප්‍රකාශ කර, (එහි)
ස්ථිර පැවැත්මෙන් සිටින්නේද, නිසැකයෙන්ම මවුත්
වෙන මෙක් වරැත් පැමිණ ‘මබලා බිය නොවන්න,
කණගාටු නොවන්න, මබලාට පොරොන්දුවූ ස්වර්ගය
ගැන සතුටු වන්න’ යනුවෙන් පවසති.

(අල්කුර්ආන්-41:30)

තමුදු ප්‍රතික්ෂේප කරන්නෙකුට මරණය සිදුවන
මොහොතේ මහු වෙන මෙකල් මවින් (පණ
අත්පත්කරන සුරදුන) වරයා දුගඳ අඳුම් පැමිද තද කල
මුහුණෙන් බිය ජනිත රූපයෙන් පැමිණේ. මහු හා සමග
වෙදනාව ගැන අවවාද කරන මෙක් වරැන්දැ පැමිණෙති.
මේ බව අල්ලාහ් මෙසේ පවසන්නේය.

﴿وَلَوْ تَرَىٰ إِذِ الظَّالِمُونَ فِي غَمَرَاتِ الْمَوْتِ وَالْمَلَائِكَةُ بَاسِطُوا أَيْدِيهِمْ ،
أَخْرَجُوا أَنفُسَهُمْ، أَلْيَوْمَ تُجْزَوْنَ عَذَابَ الْهُونِ بِمَا كُنتُمْ تَقُولُونَ عَلَى اللَّهِ

غَيْرَ الْحَقِّ وَكُنتُمْ عَنْ آيَاتِهِ تَسْتَكْبِرُونَ﴾ [الأنعام : ٩٣]

අපරාධකරුවන් මරණ වෙදනාවට ලක්ව සිටීම මවුහු
දකිත් තේද, මෙක්වරැත් තම දැත් දික්කරමින්
‘මබලාගේ පණ පිට මත් කරන්න, අද දින මබලාට
නින්දා දෙන වෙදනාව කුලිය වශයෙන් ලැබේ.

මක්තිසාද යන්, මබලා අල්ලාහ් ගැන ව්‍යාජ් කරුණු ප්‍රකාශකර සිටියහ. තවද, මහුගේ වැකි (අවිශ්වාස කර) අභංකාර කරමින් සිටියහ' යනුවෙන් පවසති.

(අල්කුර්ආන්-6:93)

එබැවින්, මරණය සිදුවන මොහොතේ මිනිසුන්ට සත්‍ය එළි වෙන අතර, මවුන් සැමට කරුණු පැහැදිලි වේ. අල්ලාහ් මේ බව මෙසේ පවසන්නේය.

﴿حَتَّىٰ إِذَا جَاءَ أَحَدَهُمُ الْمَوْتُ قَالَ رَبِّ ارْجِعُونِ، لَعَلِّي أَعْمَلُ صَالِحًا فِيمَا تَرَكْتُ كَلَّا، إِنَّهَا كَلِمَةٌ هُوَ قَائِلُهَا، وَمِنْ وَرَائِهِمْ بَرْزَخٌ إِلَىٰ يَوْمِ يُبْعَثُونَ﴾

[المؤمنون: 99, 100]

මවුන්ගෙන් කෙනෙකුට මරණය සිදුවන විට මහු 'මගේ ස්වා මිනි, මා (ලොවෙහි) ආර ආ දෙයින් කුසල් කිරීම සඳහා මාව තැවන (ලොවට කරා) හරවා එවන්න' යැයි පවසයි. කරුණු එසේනොවේ, මහු පවසන්නේ (අසත්‍ය) ප්‍රකාශයයි. තැහිටට වන දිනය තෙක් මවුන් ඉදිරියේ තිරයක් තිබේ. (අල්කුර්ආන්-23:99,100)

එබැවින්, මරණය සිදුවන විට ප්‍රතික්ෂේප කරන්නා (කාෆර්) හා පාප කාරයා කුසල් ක්‍රියාවන්හි යෙදීම සඳහා මෙලොව කරා තැවන ඒම අපේක්ෂා කරයි. නමුත්, මෙලොව අතපසු වීමෙන් පසු කණගාටුවීමෙන් (කිසිදු) පලක් නොවන්නේය. අල්ලාහ් මෙසේ පවසන්නේය.

﴿وَتَرَى الظَّالِمِينَ لَمَّا رَأُوا الْعَذَابَ يَقُولُونَ هَلْ إِلَىٰ مَرَدٍّ مِّنْ سَبِيلِ﴾

[الشورى: 44]

තවද, (මී : නබි, සීමාව ඉක්මවා ගිය) අපරාධකරුවන් වෙද නාව දකින අවස්ථාවේ එයින් වැළකී සිටීමට කිසියම් මගක් හෝ තිබේද ? යනුවෙන් මවුහු පැවැසීම මත දකී. (අල්කුර්ආන්-42:44)

5-දාසයා පිළිබඳව අල්ලාහ්ගේ කරුණාව. එනම්, මරණයට පෙර කවරෙකුගේ අවසාන ප්‍රකාශය ‘ලා ඉලාහ ඉල්ලේලාහ්’ බවට පවතින්නේද, මහු ස්වර්ගයෙහි පිවිසේ. මේ බව තහනම්වන මුහම්මද් (සල්) තුමා මෙසේ පවසන්නේය.

[مَنْ كَانَ آخِرُ كَلِمَةٍ مِنَ الدُّنْيَا لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ دَخَلَ الْجَنَّةَ] (أخرجه أبو داود)

මෙලොවෙහි කවරෙකුගේ අවසන් ප්‍රකාශය ‘ලා ඉලාහ ඉල්ලේලාහ්’ යනුවෙන් පවතින්නේද, මහු ස්වර්ගයට පිවිසේ. (ග්‍රන්ථය : අබුදාවුද්)

චිත්ත පාරිශුද්ධ වත්තයා හැර අන් කවරෙකුට හෝ මෙවන් උචුර අවස්ථාවේ මෙම කලීමාව පැවැසීමට නොහැක. චිත්ත පාරිශුද්ධිය නොවන්නා මරණ කලබලයෙහි සිදුවන අසිරිතා තත්ත්වය මත මෙම කලීමාව ප්‍රකාශ කිරීමෙන් වැළකී සිටී. එහෙයින්, මරණය සිදුවන මොහොතේ ලාඉලාහ ඉල්ලේලාහ් යනුවෙන් කියා දීම සතුටුදායක කරුණකි.

කබ්ර්-මිනිවළ

තනිතායක මුහම්මද (සළ) තුමා මිනිවළ පිළිබඳව පවසන්නේ මෙසේය.

[إِنَّ الْعَبْدَ إِذَا وُضِعَ فِي قَبْرِهِ وَتَوَلَّى عَنْهُ أَصْحَابُهُ ، إِنَّهُ لَيَسْمَعُ قَرَعَ نَعَالِهِمْ ، قَالَ : فَيَأْتِيهِ مَلَكَانِ فَيَقْعِدَانِهِ فَيَقُولَانِ لَهُ : مَا كُنْتَ تَقُولُ فِي هَذَا الرَّجُلِ ؟ قَالَ : فَأَمَّا الْمُؤْمِنُ فَيَقُولُ : أَشْهَدُ أَنَّ عَبْدَ اللَّهِ وَرَسُولُهُ ، قَالَ فَيَقَالُ لَهُ : أَنْظِرْ إِلَى مَقْعَدِكَ مِنَ النَّارِ قَدْ أَبْدَلَكَ اللَّهُ بِهِ مَقْعَدًا فِي الْجَنَّةِ . قَالَ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ : فَيَرَاهُمَا جَمِيعًا . وَأَمَّا الْكَافِرُ أَوْ مُنَافِقٌ فَيَقَالُ لَهُ مَا كُنْتَ تَقُولُ فِي هَذَا الرَّجُلِ ؟ فَيَقُولُ : لَا أَدْرِي ، كُنْتُ أَقُولُ مَا يَقُولُ النَّاسُ ، فَيَقَالُ : لَا دَرِيْتَ وَلَا تَلَيْتَ ، وَيُضْرَبُ بِمَطَارِقٍ مِنْ حَدِيدٍ صَرْبَةً ، فَيَصِيحُ صَيْحَةً يَسْمَعُهَا مَنْ يَلِيهِ إِلَّا الثَّقَلَيْنِ] (سنن النسائي)

කෙනෙකු මිනිවළයෙහි තැන්පත්කර, මහුගේ මිත්‍රයන් මහු හැර ආපසු යනවිට මවුන්ගේ පාවහන්හි තාදය මහුට ඇසේ. එවිට එහි පැමිණෙන මලක්වරුන් දෙන්නෙක් මහු වාඩිකරවා (කෙනෙකුට සංඥා කර) මෙම පුද්ගලයා පිළිබඳව මත කුමක් ප්‍රකාශ කරමින් සිටියේද? යනුවෙන් මහුගෙන් විමසති. එකළ විශ්වාස වන්නයා, මහු අල්ලාහ්ගේ දාසයා හා දුතයා බව සාක්ෂි පැතු බව පවසයි. අපායයෙහි මබේ ආසනය (ස්ථානය) බලන්න. තිසැකයෙන්ම, අල්ලාහ් මබේ ආසනය ස්වර්ගයට මාරු කළේය' යනුවෙන් මහුට පැවැසේ. මහු එම ආසන දෙකම බලා සිටී.

තවද, අවිශ්වාස වත්තයා හෝ මුනාගික්වර (අවස්ථාවාදී)යා ගෙන් මෙම පුද්ගලයා පිළිබඳව මත කුමක් ප්‍රකාශ කරමින් සිටි යේද ? යනුවෙන් විමසේ. මහු, මම නොදනිමි. මිනිසුන් ප්‍රකාශ කළ දේම මාද ප්‍රකාශ කරමින් සිටියෙමි යැයි පවසයි. එවිට ‘මත දැනගත්තේද, පිළිපැද්දේද නොමැත. යනුවෙන් මහුට පැවැසේ. පසුව, මහුහට යකඩ (තලන විශාල) මිටියකින් පහරක් දෙනු ලැබේ. එවිට මහු කැකෝ ගසයි. එකී ගබ්දය මිනිස් සහ ජීන් වර්ග හැර අන් සියලු දෙනාටම ඇසේ.

මිනිවලේහි දේහයට තැවත පණ පොවීම පරලොව පිළිබඳ හා මෙලෝ මිනිස් තුවණට නොවටහන කරුණකි. මිනිසා ත්‍යාගයට සුදුසු විශ්වාස වත්තයෙකු නම්, මිනිවලේහිද මහු ත්‍යාග ලෙයි. මහු වෙදනාවට සුදුස්සෙකු නම්, මිනිවලේහිද මහු වෙදනාව ලෙයි. මේ බව අල්ලාහ් මෙසේ පවසන්නේය.

﴿النَّارُ يُعْرَضُونَ عَلَيْهَا غُدُوًّا وَعَشِيًّا، وَيَوْمَ تَقُومُ السَّاعَةُ ، اَدْخِلُوا آلَ

[فرعون أشد العذاب] [غافر: ٤٦]

උදේ හා සවස මවුන් තරකාදියේ ගින්න ඉදිරියට ගෙනෙනු ලැබේ. තවද විනිශ්චය කිරීම සිදුවන අවසන් දිනයේ (වෙලාවේ) ‘ෆිරෝහුවන්ගේ කල්ලිය උග්‍ර ලෙස දඬුවමට ලක් කරන්න (යනු වෙන් මලක්වරුන්ට පැවැසේ) (අල්කුර්ආන්-40:46)

තඛිතායක මුහම්මදු (සල්) තුමා මෙසේ පවසන්නේය.

[تَعَوَّذُوا بِاللَّهِ مِنْ عَذَابِ الْقَبْرِ] (أخرجه أبو داود)

බලො මිනිවළ වෙදනා පිළිබඳව අල්ලාහ් වෙතින් ආරක්ෂාව පතන්න. (ග්‍රන්ථය : අබුදාවුද්)

නිවැරදි බුද්ධිමනා මිනිවළ වෙදනාව ප්‍රතික්ෂේප නොකරයි. මත්දයත්, මිනිසා තම ජීවිතයේද මෙය සම්පව බව දකී. එනම්, තිත්දයෙහි පසුවන්නා තමා දැඩි වෙදනාවට ලක්වන බව (සිහි තයෙන්) හැඟී කැකෝ ගසා රුකවරණය පතයි. මරණය සහ ජීවිතය අතර විශාල වෙනසක් පවතින අතර, මහු අසලෙහිම සිටින්නාට පවා මෙය නොහැඟෙන්නේය. මිනිවළෙහි වෙදනාව පණට හා දේහයට (එකට) සිදුවේ.

තඹිතායක මුහම්මදු (සල්) තුමා මෙසේ පවසන්නේය.

أَلْقَبْرُ أَوْلَ مَنَازِلِ الْآخِرَةِ ، فَإِنَّ نَجَا مِنْهُ فَمَا بَعْدَهُ أَيْسَرُ مِنْهُ ، وَإِنْ لَمْ يَنْجُ مِنْهُ فَمَا بَعْدَهُ أَشَدُّ مِنْهُ [أخرجه الترمذي]

මිනිවළ පරලොවෙහි තවතැන්වලින් පළමු තැනකි. මෙයින් කෙනෙකු ජය ලැබුවෙහි, මහුට මිත් පසු සිදුවන දේ මෙයට වඩා පහසුවේ. මෙයින් කෙනෙකු ජය නොලැබුවෙ නම්, මහුට මිත් පසු සිදුවන දේ මෙයට වඩා අපහසු වේ. (ග්‍රන්ථය : නිර්මදි)

එබැවින් මුස්ලිම්වරයෙක් මිනිවළෙහි වෙදනාවෙන් (ජය ලබා ගැනීම සඳහා) අධික වශයෙන් රුකවරණය පැනීම අනිවාරී වේ. විශේෂයෙන්, තැමදුමෙහි සලාම් කීමට පෙර රුකවරණය පැනිය යුතුයි. එසේම මිනිවළ හා තිරයෙහි වෙදනාවට මූලික කාරණා වන්නට පාප ක්‍රියාවලින් ඇත්වීමට ආල්ම විය යුතුයි. මෙයට මිනි වළ වෙදනාව යනුවෙන් හැඳින්වන්නේ, මිනිසුන්ගෙන් බොහෝ දෙනා

මිනිවලෙහි භූමිදානය කිරීම නිසාය. එසේ නොවන අය එනම් දියට ගිලීගිය, ගින්නට දැවුනු, සතුන් (භෞ) කාපු සහ මෙවන් අය පරලොවෙහි න්‍යාග හෝ වෙදනාව ලබති.

මිනිවල වෙදනාව විවිධ ආකාරයෙන් සිදුවේ. එය යකඩ වැනි (ලොකු) මිටියෙන් පහර දීම, මහුගේ මිනිවලය අත්ධකාරයෙන් පිරීම, අපායේ ඇතිරිල්ලක් මහුට දිගහැරීම, අපායේ දොරටුවක් මහුට විවෘත කිරීම, මහුගේ අකුසල් (ක්‍රියාවන්) දුගඳු ඇඳුම් ඇඳ පිළිකුල් මුහුණු වරයකින් යුත් මිනිසෙකුගේ රූපයෙන් මහු හා සමග වාචිවීම යනාදීන්ය.

දාසයා අවිශ්වාසියෙක් හෝ අවස්ථාවාදියෙක් හෝ වන්නේ නම්, වෙදනාව ස්ථිරයෙන් පවතී. දාසයා පාපකාර විශ්වාසියෙක් නම්, එවිට මහුගේ පාප ක්‍රියාවන් අනුව වෙදනාවන්ද වෙනස් වේ. (පසුව) මහු එයින් නිදහස් වේ.

දාසයා විශ්වාසියෙකු නම්, මහු මිනිවලයෙහි අල්ලාහිගෙන් කරුණාව ලබයි. එනම්, මහුගේ මිනිවලය විශාල කෙරේ. එය ආලෝකයෙන් පිරේ. ස්වර්ගය කරා මහුට දොරටුවක් විවෘතවේ. එමගින් මහුට සුගන්ධය අනුභව කරයි. ස්වර්ගයේ ඇතිරිල්ලක් මහුට දිගහැරේ. මහුගේ කුසල් ක්‍රියාවන් සෞන්දර්ය මිනිසෙකු ගේ රූපයෙන් පැමිණ මිනිවලෙහි මහු සමග කතා බහ කරයි.

අවසාන දිනය හා එහි සලකුණු

1-අල්ලාහ් මෙලොව ස්ථිරව පැවැත්වීම සඳහා නිර්මාතෘ කළේ නැත. එනිසා එයට අවසාන දිනයක් ඒවි. එය විනිශ්චය ලබා දෙන දිනයක් වන අතර, මෙය සන්සුදක්සේ සත්‍යය කරුණකි. අල්ලාහ් මේ බව මෙසේ පවසන්නේය.

﴿وَأَنَّ السَّاعَةَ آتِيَةٌ لَّا رَيْبَ فِيهَا﴾ [الحج: 7]

තවද, තියන වශයෙන්ම, පරලොව (වෙලාව) පැමිණේ. මෙහි කිසිදු සැකයක් හෝ තොමැන. (අල්කුර්ආන්-22:7)

﴿وَقَالَ الَّذِينَ كَفَرُوا لَا تَأْتِينَا السَّاعَةُ قُلْ بَلَىٰ وَرَبِّي لَتَأْتِيَنَّكُمْ﴾ [سبأ: 3]

තවද, කාගිරිවරුන් ‘(විනිශ්චය කරන පරලොව) වෙලාව අපට නොපැමිණේ’ යනුවෙන් පවසති. (තබ්තූමති) ‘මාගේ දෙවියා මත දිවුරා කියමි. (එසේනොවේ) තිශ්චය වශයෙන්ම (එය) මබලා වෙන පැමිණේ’ යනුවෙන් මබ පවසන්න. (අල්කුර්ආන්-34:3)
අවසාන දිනය සම්පව පවතින බව අල්ලාහ් පහත සඳහන් වැකි මගින් පවසන්නේය.

﴿اِقْتَرَبَتِ السَّاعَةُ﴾ [القمر: 1]

(අවසාන) වෙලාව සම්පව පැමිණ ඇත. (අල්කුර්ආන්-54:1)

﴿اِقْتَرَبَ لِلنَّاسِ حِسَابُهُمْ وَهُمْ فِي غَفْلَةٍ مُّعْرِضُونَ﴾ [الأنبياء: 1]

මිනිසුන්ට මවුන්ගේ ගණන් බැලී (ප්‍රශ්න කිරී)මේ දිනය ඉතා සමීපව පවතී. එනමුත් මවුහු (එය) ප්‍රතික්ෂේප කරත් තත් සේ තොසළකා සිටිති.

(අල්කුර්ආන්-21:1)

අවසාන දිනය සමීපව පවතීම මිනිස් අනුමානයෙන් දැනගැනී මක් නොවේ. එය මවුන් දැන ගැනීමටද නොහැක. නමුත්, අල්ලාහ්ගේ ඥානය සහ ලොවේ හි ගෙවීගිය කාලය අනුව අනුමානය කළ හැකිය. අවසාන දිනය පිළිබඳ දැනුම යනු, එය අල්ලාහ් තම ඥානයෙන් හිමිකරගත් සැලැවු කරුණකි. මහු තම නිර්මාතවලින් කිසිවෙකුට හෝ මෙය පැහැදිලිකර නොමැත. අල්ලාහ් මේ ගැන මෙසේ පවසන්නේය.

﴿يَسْأَلُكَ النَّاسُ عَنِ السَّاعَةِ ، قُلْ إِنَّمَا عِلْمُهَا عِنْدَ اللَّهِ ، وَمَا يُدْرِيكَ لَعَلَّ السَّاعَةَ تَكُونُ قَرِيبًا﴾ [الأحزاب: 63]

(ම : තබි, විනිශ්චයට අයත්) එම වෙලාව පිළිබඳව මිනිසුන් මතෙත් විමසන්නෝය. (එයට) ඒ පිළිබඳ ඥානය අල්ලාහ් සතුව (පමණක්) ඇති බව (මවුන්ට මබ) පවසන්න. එය සමී පයෙන් පැමිණීමට හැකි බව මබට දැනුම් දුන්නේ කුමක්ද? (අල්කුර්ආන්-33:63)

තබි මුහමමදු (සල්) තුමා අවසාන දිනය සමීපයෙන් පැවැ තීම පිළිබඳ සළකුණු (කීපයක්) පවසන්නේය. මසිහුද් දජ්ජාල් පිටවීම හා එමගින් මිනිසුන් ඉතා තොසත් සුන්තාවයට පත්වීමද මෙයින් එකකි. මිනිසුන්ගෙන් බොහෝ දෙනා රුවටෙත අත්දමට (සාමාන්‍ය පැවැත්ම නොවන) ආශ් වර්ය කාර්යයන්

කිරීම සඳහා අල්ලාහ් මහට ශක්තිය ලබා දෙයි. මහ වැනි වැසීම සඳහා අහසට අණකරන කළු අහස වස්ස වයි. (පැලෑටි වර්ග) පැලවීම සඳහා (පොළොවට) අණ කරන කළු එය පැල වේ. මළුවුවත් ජීවත් කරවයි. එසේම, මෙවන් වෙනත් ආශ්වර්ය කාර්යයන්ද මහ කරයි.

තනි මුහම්මදු (සල්) තුමා මහ ගැන මෙසේ පවසන්නේය.

ඒක තෙතකින් සිටින මහු ස්වර්ගය හා අපාය ගෙන එයි. මහු ස්වර්ගය බව පවසන්නේ නම්, එය අපායකි. මහු අපාය බව පවසන්නේ නම්, එය ස්වර්ගයකි. මහු පොළොවෙහි දින හතලිහක් (40) රඳී සිටී. එහි එක් දිනයක් එක් වසරක් වශ යෙත්ද, තවත් දිනයක් එක් මාසයක් වශයෙන්ද, තවත් දින යක් එක් සතියක් වශයෙන්ද, ඉතිරි දිනයන් සාමාන්‍ය දින යන් වශයෙන්ද පවතී. පොළොවෙහි මක්කාව සහ මදිතාව හැර මහු සෑම ස්ථානයකම ගැවෙසේ.

රසා (පේසුස්) තනිතුමා සුහන් තැමදුම වෙලාවේ ඩමස්කස් ප්‍රදේශයේ පිහිටි ධවල ගෝපුරයෙන් බැස එමද අවසන් දිනය පිළිබඳ සම්කුණුවලින් එකකි. මිනිසුන් සමග සුහන් සලාතය ඉටු කරන එතුමා පසුව දජ්ජාලය සොයා මරා දමයි. ඉර බස්නාහිරෙන් උදාවීමද අවසාන දිනයේ සම්කුණක්ය. මෙය දකින මිනිසුන් මැවිලි විශ්වාස කරති. මෙවන් විශ්වසයෙන් මවුන්ට කිසිදු පලක් හෝ තොලැබේ. අවසාන දිනය පිළිබඳ වෙනත් සම්කුණු කිපයක්ද ඇත්තේය.

2-අවසාන දිනය සිදුවන්නේ පාපකාර මිනිසුන් සඳහාය. ඒදිනය සිදුවීමට පෙර අල්ලාහ් සුවඳ මද සුළුගක් එවයි. එය විශ්වාස වන්නයින්ගේ ප්‍රාණ අත්පත් කරයි. මරණයට පත් කිරීම හා මෙලොව අවසන් කිරීම මගින් මැවීම කෙරෙහි තීරණයක් ගැනීමට අල්ලාහ් අදහස් කළේනම්, මහු සුර්හි පිඹින ලෙස (අදාල) මලක් (සුරදුන) වරයාට අණ කරයි. (සුර් යනු මහා අගනි) එම තාදයට සවන්දෙන මිනිසුන් මුළාවෙති. අල්ලාහ් මේ බව මෙසේ පවසන්නේය.

﴿وَنُفِخَ فِي الصُّورِ فَصَعِقَ مَنْ فِي السَّمَوَاتِ وَمَنْ فِي الْأَرْضِ إِلَّا مَنْ شَاءَ﴾

[الرزم: ٦٨] ﴿الله﴾

තවද සුර් (තලාවෙ)හි පිඹිනු ලැබේ. පසුව, අල්ලාහ් කැමැති වූ අය හැර අහසෙහි හා පොළොවෙහි සිටින්නන් (සියළුම දෙනා) සිහිය නැතිව මුළාවෙති.

(අල්කුර්ආන්-39:68)

අවසන් දිනය සිකුරාදා දිනයක සිදු වේ. පසුව සෑම මලක් වරුන්ම මරණයට පත්වේ. අල්ලාහ් හැර අන් කිසියම් දෙයක් හෝ ඉතිරිව නොපවතී.

3-මනිස් ශරීරයේ ඇති ‘අජ්බුත්දනලි’ යනු ඇටකටුව හැර අන් සියල්ලම විනාශවී ඒ සියල්ල පොළොව අනුභව කරයි. අජ් -බුත්දනලි යනු මුලමයකි. එය මිනිසාගේ පිට දණ්ඩ අව සාතයේ ඇති ඇටකටුවකි) සැබැවින්ම, තලි (වක්තෘ)වරුන් ගේද පරිත්‍යාගශීලීන් (ඡහිද්වරුන්)ගේද දේහයන් පොළොව අනුභව නොකරයි. අල්ලාහ් අහසෙන් ජලය ඉසා (විනාශවූ)

ගරීරයන් වර්ධනය කරයි. අල්ලාහ් මිනිසුන් නැගිටට වීමට අදහස් කරනවිට මහු සූර් පිඹීම භාර ඉස්රාෆීල් මලක්වරයාට පණ ලබාදෙයි. එතුමා දෙවැනි වරට සූර්හි පිඹනවිට අල්ලාහ් සියලුම මැව්මිවලට පණ ලබාදෙයි. එවිට මිනිසුන් ප්‍රථමයෙන් පාවහන් නොපැළඳ, තිරුවස්ත්‍රයන් හා වර්මපේදය (කන්තා) නොකර අල්ලාහ් මැවූ සේ මවුන් තම සමාධිවල සිට පිටත් වෙති. අල්ලාහ් මේ ගැන මෙසේ පවසන්නේය.

﴿وَنُفِخَ فِي الصُّورِ فَإِذَا هُمْ مِنَ الْأَجْدَاثِ إِلَىٰ رَبِّهِمْ يَنْسِلُونَ﴾ [يس: ٥١]

සූර් (යන නලාවෙ)හි පිඹනු ලැබේ. එවිට මවුහු සමාධිවලින් (පිටත්වව්) තම ස්වමියා කරා සිඟුයෙන් ගමන් කරති. (අල්කුර්ආන්-36:51)

﴿يَوْمَ يَخْرُجُونَ مِنَ الْأَجْدَاثِ سِرَاعًا كَأَنَّهُمْ إِلَىٰ نُصْبٍ يُؤَفِّصُونَ، خَاشِعَةً أَبْصَارُهُمْ تَرْهُفُهُمْ ذَّلَّةً ، ذَٰلِكَ الْيَوْمِ الَّذِي كَانُوا يُوعَدُونَ﴾

[المعارج: ٤٤، ٤٣]

(ප්‍රතික්ෂේප කරන්නන්වූ) මවුහු සිටුවා ඇති දේ (වූ පිලිම යන්) කරා සිඟුයෙන් ගමන් කරන්නන් සේම ඵදින සමාධි වල සිට සිඟුයෙන් පිටත්වෙති. මවුන්ගේ බැල්ම බිම බලා තිබේ. තිත්දාව මවුන් පරිවරා (වටා) ගෙතේ. මෙය මවුන්ට පොරොත්දුටු දිනයම වේ.

(අල්කුර්ආන්-70: 43, 44)

මෙම පොළෝ තලය පැලී (පිපිරී) එගිහිත් ප්‍රථමයෙන් පිටත් වන්නේ තබ්නායක මුහම්මදු (සල්) තුමාය. මේ බව එතුමා මගින් අනාවරණය වී ඇත. පසුව මිනිසුන් (පරලොව දිනයේ) මහ්ෂර් පිටියට ගෙනෙනු ලැබේ. එය

මහා විශාලවත් පොළොවෙකි. කාර්ටුවරුන් එහි මුණින්තලාවයෙන් රුස්කරනු ලැබේ. මුණින් තලාවයෙන් කෙසේ රුස්කරනු ලබන්නේද? යනුවෙන් තබිතුමා ගෙන් විමසූහ. එවිට තබිතායකතුමා ‘මවුන්ව පාදයෙන් ඇවිද්ද වූ නැතැත්තා මුණින්තලාවයෙන් ඇවිද්දවිටද ශක්ති වත්තයාය’ යනුවෙන් පැවැසීය) තවද, අල්ලාහ් සිහිකිරීම උදාසීන කරන්නා අන්ධයා ලෙසද නැගිටවේ.

එදින ඉර මැවිල්ලයන් සම්පව පවතී. මැවිල්ලයන් මවුන්ගේ ක්‍රියාවන්හි ප්‍රමාණය අනුව දහඩියෙන් සිටිති. මවුන්ගෙන් විලුඹ දක්වාද ඉණ දක්වාද දහඩියෙන් සිටින අයද මුලු ශරීරයම දහඩි යෙන් ගිලා බැසී සිටින අයද සිටිති. අල්ලාහ්ගේ සෙවණැල්ල හැර අන් කිසියම් සෙවණැල්ලක් හෝ නොමැති එම දිනයේ මහුගේ සෙවණැල්ල ලබන අයද සිටිති. තබිතායක මුහම්මදු (සල්) තුමා මේ ගැන මෙලෙස පවසන්නේය.

[سَبْعَةٌ يُظِلُّهُمُْ اللَّهُ فِي ظِلِّهِ يَوْمَ لَا ظِلَّ إِلَّا ظِلُّهُ : إِمَامٌ عَادِلٌ ، وَشَابٌ نَشَأَ فِي طَاعَةِ اللَّهِ ، وَرَجُلٌ مُعَلَّقٌ قَلْبُهُ فِي الْمَسَاجِدِ ، وَرَجُلَانِ تَحَابَّا فِي اللَّهِ اجْتَمَعَا عَلَيْهِ وَتَفَرَّقَا عَلَيْهِ ، وَرَجُلٌ دَعَتْهُ امْرَأَةٌ ذَاتُ مَنْصِبٍ وَجَمَالَ فَقَالَ إِنِّي أَخَافُ اللَّهَ ، وَرَجُلٌ تَصَدَّقَ بِصَدَقَةٍ فَأَخْفَاهَا حَتَّى لَا تَعْلَمَ شِمَالَهُ مَا أَنْفَقَتْ يَمِينُهُ ، وَرَجُلٌ ذَكَرَ اللَّهَ خَالِيًا ففَاضَتْ عَيْنَاهُ] (رواه مسلم)

අල්ලාහ්ගේ සෙවණැල්ල හැර කිසියම් සෙවණැල්ලක් හෝ නොමැති එම දිනයේ අල්ලාහ් හන් දෙනකුට (පමණක්) තමාගේ සෙවණැල්ල ලබා දෙයි. මවුහු, යුතුකමින් ක්‍රියා කළ නායකයාද, අල්ලාහ්ට අවනත වීමෙහි තිරනවූ

තරුණයාද, මස්පිදය (දේවස්ථානය) කරා තම සිත යොමුකර සිටින මිනිසාද, අල්ලාහ් වෙනුවෙන් ආදරයකර ඒ සඳහා එක්වූ හා ඒ සඳහා වෙන්වූ දෙත්තාද, උසස් වංශයෙන් හා සෞන්දර්යයෙන් යුත් ස්ත්‍රියෙක් තපුරු ක්‍රියාවක් සඳහා ආරාධනා කළ විට ‘මා අල්ලාහ් කෙරෙහි බියට පසු වෙමි’ යනුවෙන් පවසා (වැළකී) සිටි මිනිසාද, තම දකුණු අතින් කරන දානය (පිං) තම වම අත තොදාන පරිදි සැලැවූ මිනිසාද, තනිවම සිට (අල්ලාහ් කෙරෙහි සිහි කිරීමෙන්) තෙත දෙකෙහි කඳුලු හැලූ මිනිසාද වෙ.

(ග්‍රන්ථය : මුස්ලිම්)

මෙය පිරිමින්ට පමණක් සීමාවූ එකක් නොවන්නේය. ස්ත්‍රීන් ද මවුන්ගේ ක්‍රියාවන් වෙනුවෙන් ප්‍රශ්න කෙරේ. ඒවා කුසල්තම කුසලද, (ත්‍යාගද) අකුසල්ම අකුසලද (වෙදනාද) ලෙති. කුලිය දීම හා ප්‍රශ්න කිරීම පිරිමින්ට සේම ස්ත්‍රීන්ටද පොදුවෙන් පවතී. පතස් දහස් වසරකට සමාන මෙම දිනයේ මහ්ෂර්හ්දී මිනිසුන් අධික ලෙස පිපාසයෙන් සිටිති. තමුදු විශ්වාසියෙට (මෙම දිනය) එක සලාතයක් ඉටුකරන වෙලාවක් සේ සිග්‍රයෙන් පවතී.

විශ්වාස වන්නයින් තබිතායක තුමාගේ පොකුණට (හවල්) පැමිණ, එයින් ජලය පානය කරති. හවල් යනු, අල්ලාහ් තබි තායක තුමාට පමණක් විශේෂයෙන් පිරිතමා ඇති ශ්‍රේෂ්ඨමත් පොකුණකි. එතුමාගේ සමාජයින් අවසාන දිනයේ මෙහි ජලය පානය කරති. මෙම ජලය කිරියට වඩා තදම සුදය. මී පැණියට වඩා රසය. කපුරුවට වඩා සුවදය. එහි භාජන අහසේ තරුවන් ගේ සංකායාවකි. මෙම පොකුණෙන් වරක් ජලය පානය කරත් තාට කිසිදා පිපාසයක් ඇති නොවන්නේය.

මිනිසුන් මහේෂරී පිටියේ දීර්ඝ කාලයක් රැඳී සිට මවුන් අතර ප්‍රශ්න කිරීම හා තීන්දු කිරීම අපේක්ෂා කරමින් සිටිති. මවුන් අධික උෂ්ණයට හා අසිරුතාවයට පත්ව සිටින අතර, එහි රැඳී සිටීමද, අපේක්ෂාවද දීර්ග වේ. එවිට තිර්මාණයන් අතර තීන්දු කිරීම සඳහා අල්ලාහ් හමුවට තීර්දේශ කරන්නන් යොයා යති. මවුන් ප්‍රථමයෙන් තබි ආදම් (අලෙ) තුමා වෙතට පැමිණෙති. එතුමා තමා තොහාකිභාවය පවසයි. පසුව මවුහු තුහ් (අලෙ), ඉබ්‍රාහිම් (අලෙ), මුසා (අලෙ) හා ර්සා (අලෙ) යන වක්තෘ වරුන් වෙතට (මැදිහත්වීම සඳහා) පැමිණෙති. එතුමන්ලාද තම තමන්ගේ තොහාකිභාවය පවසා වැළකී සිටිති.

පසුව, (අවසාන වශයෙන්) තබිතායක මුහම්මදු (සල්) තුමා වෙත මවුන් පැමිණෙති. එතුමා මෙයට තමා සුදුසුසා බව පවසා (පිළිගෙන) අර්ෂ (අල්ලාහ්ගේ සිංහාසන)යේ අභියස සුජුදයෙහි යෙදී සිට අල්ලාහ් එතුමාට පහළකළ පරිදි මහුව සමපූර්ණයෙන් ප්‍රශංසා කරමින් සිටී. එවිට අල්ලාහ් ‘ම : මුහම්මද් මබගේ හිස මසවා මබ අයැදින්න. එය මබට ලැබේ. මබ තීර්දේශ කරන්න, එය පිළිගෙන්න’ යනුවෙන් පවසා විනිශ්චය කිරීමට හා ප්‍රශ්න කිරීම සඳහා අල්ලාහ් අවසරය ලබාදෙයි. ප්‍රථමයෙන් ප්‍රශ්න කිරී මට ලක් වන්නේ තබිතායක මුහම්මදු (සල්) තුමාගේ උමමත් හෙවත් සමාජයිත්ය.

මිනිසුන්ගේ ක්‍රියාවන් අතර ප්‍රථම වශයෙන් ප්‍රශ්න කරනු ලබන්නේ සලාතය (තැමදුම) ගැනයි. එය සතුටුදායකව පිළිගනු ලබන්නේ නම්, පසුව වෙනත් ක්‍රියාවන් ගැන අවධානය යොමු කෙරේ. තැමදුම

ප්‍රතික්ෂේප කරනු ලබන්නේ නම්, මහුගේ සියළුම ක්‍රියාවන්ද ප්‍රතික්ෂේප කෙරේ. එසේම, දාසයා කරුණු පහක් ගැන ප්‍රශ්න කරනු ලැබේ. එවා, මහු තම ගැටුණු ආයුෂ කාලය කෙසේ ගත කළේද? තම ගැටුණු යොවනය කෙසේ පල කළේද? තම ධනය කෙසේ රැස් කළේද? එය කෙසේ වියදම් කළේද? තමා ලද දැනුම් ඥානයෙන් කුමණ ක්‍රියා කළේද? යනාදීන්ය.

එසේම, මිනිසුන් අතර ලේ (සාතන හා තුවාල කිරීම් වැනි කාර්යයන්) ගැනද ප්‍රශ්න කරනු ලැබේ.

එදින පළිගැනීම් කරනු ලබන්නේ, කුසල් හා අකුසල් ක්‍රියා වත් මගිනි. පුද්ගලයෙකුගේ කුසල් මහුගෙන් පිඩනයට ලක්වූ අයට පිරිනමනු ලැබේ. මහුගේ කුසල් අවසන් වූයේනම්, පිඩන යට ලක්වූවන්ගේ අකුසල් මහු මත පටවනු ලැබේ. පසුව කෙස් ගහට වඩා සිතිදු හා කඩුවට වඩා තියුණුවූ සිරාත් යනු පාලමක් අපාය මත පිහිටේ. මිනිසුන් තමන්ගේ ක්‍රියාවන් අනුව එය පසු කර යති. මවුනතර ආසිපිය ගැසීමේ මොහොතේද, සුළුග වෙග යෙන්ද, අධි සිප්‍රයෙන් දුවන අශ්වයන් සේද හා බඩ ගැමෙන්ද සිරාතය පසු කරන්නන්ද සිටිති, එහි මත ඇති දම්වැල් මිනිසුන් අල්ලා අපායතල වීසි කරයි. එවිට කාගිරිවරු හා අල්ලාහ් සිතන පාපකාර විශ්වාසීන් එහි වැටෙති. නිසැකයෙන්ම, කාගිරිවරුන් තිරයේ ස්ථිරව පසුවෙති. පාපකාර විශ්වාසීන් අල්ලාහ්ගේ මතය පරිදි වෙදනාවට ලක්වීමෙන් පසු ස්වර්ගයට පිවිසෙති.

ඒකදේවවාදීන් අතර අපායට තියමවූ පිරිස වෙනුවෙන් මැදි හත්වීම සඳහා අල්ලාහ් තමා කැමැතිවූ තබ් (වක්තෘ)වරුන්ටද රසුල් (දුත)වරුන්ටද හා සාලිහින්

(යහපත් ශීලීන්)ටද අවසරය ලබා දෙයි. ඒ අනුව මවුන්ගේ තිරිදේශයට පාත්‍රවූ පිරිස අල්ලාහ් තරකාදියෙන් පිටමත් කරයි. සිරාතය පසුකරමින් ගමන් කරන ස්වර්ග වැසියන් ස්වර්ගය හා අපාය අතර පිහිටි පාලමෙහි රැඳී සිටිති. එහි පිරිසක් තවත් පිරිසක් මගින් පළිගැනීමට ලක්වනු ලැබේ. පුද්ගලයෙක් තම සහෝදරයෙකුට කළ අපරාධය සඳහා පළිගැනීමට ලක්කර එමගින් මහු තෘප්තිවන තෙක් ස්වර්ගයට පිවිසීමට නොහැක.

ස්වර්ග වැසියන් ස්වර්ගයටද, අපාය වැසියන් අපායටද පිවිසී මෙන් පසු මරණය එළවෙකුගේ රූපයෙන් ගෙනවිත් ස්වර්ගය හා අපාය අතර කපනු ලබන අතර, ස්වර්ග හා අපාය වසියන් මෙය දුටුවමින් සිටිති. පසුව ‘ස්වර්ග වැසියනි, මබලාට මරණය නොමැති හෙයින්, මබලා ස්වර්ගයෙහි තිරන්තරයෙන් සිටින්න’ යනුවෙන්ද, ‘අපාය වැසියනි, මබලාටද මරණය නොමැති බැවින්, මබලාද තිරයෙහි තිරන්තරයෙන් සිටින්න’ යනුවෙන්ද පැවැසේ. සැබැවින්ම, ප්‍රීතියෙන් මරණයට පත්වන්නේ ස්වර්ග වැසියන්ය. එසේම, දුකෙන් මරණයට පත්වන්නේ අපාය වැසියන්ය.

අපාය හා එහි වේදනාව

අල්ලාහ් මෙසේ පවසන්නේය.

﴿فَاتَّقُوا النَّارَ الَّتِي وَقُودُهَا النَّاسُ وَالْحِجَارَةُ ، أَعَدَّتْ لِلْكَافِرِينَ﴾

[البقرة: ٢٤]

(අල්ලාහ්ව ප්‍රතික්ෂේප කරන) කාෆර්වරුන් සඳහා පිළියෙළ කරන ලද්දාවූත් ඉන්ධන වශයෙන් මනුෂ්‍යයන් හා පර්වත දවා තේනාවූත් ඒ ගින්නට බිය වන්න.

(අල්කුර්ආන්-2:24)

තබ් (සල්) තුමා තම ශ්‍රාවකරුවන්ට මෙසේ පැවැසීය.

[نَارُكُمْ هَذِهِ الَّتِي تُوَقَّدُونَ جُزْءٌ مِنْ سَبْعِينَ جُزْءًا مِنْ نَارِ جَهَنَّمَ] قَالُوا :
وَاللَّهِ إِنْ كَانَتْ لَكَافِيَةً يَارَسُولَ اللَّهِ، قَالَ : [فَأِنَّهَا فَضَّلَتْ بِتِسْعٍ وَسِتِّينَ
جُزْءًا كُلُّهَا مِثْلَ حَرِّهَا] (رواه البخاري ومسلم)

තබ්තායක මුහම්මදු (සල්) තුමා තම අනුගාමිකයන් අමතා ‘මබලා දල්වන මෙම ගින්න ජ්හන්නම් යන තරකාදියෙහි ගිත් තෙත් හැත්තෑවෙන් එක පංගුවෙකි’ යනුවෙන් පැවැසීය. එවිට මවුහු අල්ලාහ්ගේ දූතයාණෙනි, ‘එසේනම් (වෙදනා කිරීමට) මෙය ප්‍රමාණවත්වේ’ යැයි කීහ. එයට එතුමා ‘නියත වශයෙන්ම මෙය (නිරයේ ගින්න) හැට තවය පංගුවෙන් වැඩිකර ඇත. ඒ සියල්ලම මෙවන් උණුසුම්ය’ යනුවෙන් පැවැසීය.

අපාය මහල් ප්‍රසාද හතකින් සමන්විතකි. සෑම මහල්ලක්ම අතෙක් මහල්වලට වඩා අසිරු වෙදනා සහිතව

පවති. එයින් සියළුම මහල්වලම තම තමන්ගේ පාප ක්‍රියාවන් අනුව වෙදනා වට සුදුස්සන් සිටිති.

වෙග්දාරීන් පහළම මහලෙහි සිටිති. මෙය දැඩි වෙදනා සහිත කඩි. කාගිරි වරුන්ට තිරයෙහි වෙදනාව අඛණ්ඩව හා ස්ථිරව පවතී. තමුදු මවුන් වෙදනාව අධිකව භුක්ති විදීම සඳහා මවුන් අපායයෙහි දැවු සෑම අවස්ථාවන්හිම නැවත පෙර තත්ත්වයට ගෙනෙනු ලැබේ. අල්ලාහ් මේ පිළිබඳව මෙසේ පවසන්නේය.

﴿كُلَّمَا نَضِجَتْ جُلُودُهُمْ بَدَّلْنَاهُمْ جُلُودًا غَيْرَهَا لِيَذُوقُوا الْعَذَابَ﴾

[النساء: 56]

මවුන් වෙදනාව (සදාකාලිකව) භුක්ති විදීම සඳහා මවුන්ගේ හම් දැවියන (සෑම) අවස්ථාවන්හිම එය නොවන (වෙනත් නව නම) හම් මවුන්ට මාරුකරමින්ම සිටින්නෙමු.

(අල්කුර්ආන්-4:56)

﴿وَالَّذِينَ كَفَرُوا لَهُمْ نَارُ جَهَنَّمَ ، لَا يُقْضَىٰ عَلَيْهِمْ فِيمُوتُوا وَلَا يُخَفَّفُ عَنْهُمْ﴾

﴿مِنْ عَذَابِهَا، كَذَلِكَ نَجْزِي كُلَّ كَافِرٍ﴾ [طبر: 36]

ප්‍රතික්ෂේප කරන්නන්ට තිරයේ ගින්න (පිළියෙලකර) ඇත. මවුන් මැරුම් දකින ආකාරයට මවුන්ගේ කාර්යයන් අවසන් කරනු නොලැබේ. නවද, තිරයෙහි මවුන්ගේ වෙදනාවද පහසු කරනු නොලැබේ. මෙසේම සෑම කාගිරි වරුන්ටම අපි කුලිය ලබා දෙන්නෙමු.

(අල්කුර්ආන්-35:36)

එහි මවුන්ගේ බෙල්ලට විලංගු කරනු ලැබේ. අල්ලාහ් මේ බව මෙසේ පවසන්නේය.

﴿وَتَرَى الْمُجْرِمِينَ يَوْمَئِذٍ مُّقْرَّنِينَ فِي الْأَصْفَادِ، سَرَّابِلُهُمْ مِّنْ قَطْرَانٍ
وَتَعْشَىٰ وَجُوهُهُمُ النَّارُ﴾ [ابراهيم: ٤٩، ٥٠]

තවද, ඒදින පාපකරුවන් දම්වැල්ලෙන් බැඳ සිටීම මත දකී. මවුත්ගේ වස්ත්‍ර තාරවලින් (කිල් තෙල්) සාදා තිබේ. තවද, මවුත්ගේ මුහුණු ගින්නෙන් ආවරණයවී ඇත.
(අල්කුර්ආන්-14:49,50)

අපාය වසින්නගේ ආහාරය ජක්කුම ගසකි. අල්ලාහ් මේ බව මෙසේ පවසන්නේය.

﴿إِنَّ شَجَرَةَ الزَّقُّومِ طَعَامٌ الْأَثِيمِ ، كَالْمُهْلِ يَغْلِي فِي الْبُطُونِ كَغَلِي
الْحَمِيمِ﴾ [الدخان : ٤٤-٤٦]

තියතවශයෙන්ම, (අපායේ ඇති) සක්කුම ගස (එයම) පාප කරුවන්ගේ ආහාරයකි. එය උණුකරනලද තඹ සේ හා අධිකව රත්කරන ලද ජලය සේ මවුත්ගේ කුසෙහි උණුවේ. (අල්කුර්ආන්-44:43,44)

තඹතායක මුහුම්මදු (සල්) තුමා මේ පිළිබඳව මෙසේ පවසන්නේය.

﴿لَوْ أَنَّ قَطْرَةً مِّنَ الزَّقُّومِ قَطَرَتْ فِي دَارِ الدُّنْيَا لَأَفْسَدَتْ عَلَىٰ أَهْلِ الدُّنْيَا
مَعَالِشُهُمْ فَكَيْفَ بِمَنْ يَكُونُ طَعَامَهُ ؟﴾ [سنن الترمذي]

සක්කුම ගසෙන් බිංදුවක් හෝ ලොවෙහි වැටෙන්නේ තම ලොවැසියන් සැමගේ ජීවිතය විනාශයට පත්වේ. එසේනම් එය ආහාරය වුවත්ගේ තත්ත්වය කෙසේ පවතීද?
(ග්‍රන්ථය : නිර්මිද්)

තරකාදියෙහි දුෂ්කර වෙදනාව හා ස්වර්ගයෙහි භාග්‍යයේ විශේෂත්වය පිළිබඳව තනිතායක මුහුම්මදු (සල්) තුමාගේ වැඩි යක් මෙසේ අනාවරණය වේ.

[يُؤْتَى بِأَنْعَمِ أَهْلِ الدُّنْيَا مِنَ الْكُفَّارِ فِي النَّارِ غَمْسَةً ثُمَّ يُقَالُ لَهُ : هَلْ مَرَّ بِكَ نَعِيمٌ قَطُّ ؟ فَيَقُولُ : لَا ، مَا مَرَّ بِي نَعِيمٌ قَطُّ . نَسِيَ كُلَّ نَعِيمِ الدُّنْيَا وَتَرَفَهَا مِنْ غَمْسَةٍ وَاحِدَةٍ فِي النَّارِ ، كَذَلِكَ يُؤْتَى بِأَبْسِ أَهْلِ الدُّنْيَا مِنَ الْمُؤْمِنِينَ فَيُغَمَسُ فِي الْجَنَّةِ غَمْسَةً ، ثُمَّ يُقَالُ لَهُ : هَلْ مَرَّ بِكَ بُؤْسٌ قَطُّ ؟ فَيَقُولُ : لَا ، مَا مَرَّ بِي بُؤْسٌ قَطُّ وَلَا أَذَى . نَسِيَ كُلَّ مَا قَاسَاهُ فِي الدُّنْيَا مِنْ الْبُؤْسِ وَالْفَقْرِ وَالشَّقَاءِ مِنْ غَمْسَةٍ وَاحِدَةٍ فِي الْجَنَّةِ] (رواه مسلم)

මෙලොවෙහි සම්පූර්ණ භාග්‍යයෙන් ජීවත්වූ කාට්ටු වරයෙක් ගෙනෙතූ ලැබේ. මහු තිරයේ (ගිත්තෙ)හි වරක් ගිල්වනු ලැබී මෙන් පසු මහුගෙන් ‘මඟට (ලොවෙහි) කිසියම් භාග්‍යයක් තිබූ ණේද?’ යැයි විමසේ. (එකළ මහු තමාට) කිසියම් භාග්‍යයක් හෝ තොතිබුණු බව පවසයි. තිරයෙහි වරක් ගිල්වීමෙන් මහුට ලොවෙහි භාග්‍යයන් සියල්ල අමතකවිය.

එසේම, මෙලොවෙහි ඉතාමත් අසිරුතාවයට ලක්වූ විශ්වාස වන්තයෙක් ගෙනෙතූ ලැබේ. මහු වරක් ස්වර්ගයෙහි ගිල්වීමෙන් පසු මහුගෙන් ‘ලොවෙහි මඟට කිසියම් අසිරුතාවයක් හෝ තිබූ ණේද? යනුවෙන් විමසේ. (එයට මහු තමාට) කිසියම් අසිරුතා වයක් හෝ දුෂ්කරතාවයක් හෝ තොතිබුණු බව මහු පවසයි. ස්වර්ගයෙහි වරක් ගිල්වීමෙන් මහුට ලොවෙහි ඇතිවූ

දිළිඳුකම, අසරණකම හා අභාග්‍ය සියල්ලම අමතකවිය.
(ග්‍රන්ථය : මුස්ලිම්)

ස්වර්ගයෙහි ස්වභාවය

ස්වර්ගය අල්ලාහ්ගේ යහපත් දාසයන්ගේ කිරීතිමත් ස්ථිර නිවසකි. එහි කිසියම් ඇසක් නොදුටු, කිසියම් කණක් නොඇසූ හා කිසියම් මිනිස් සිතකින් වර්ණනා කළ නොහැකි භාග්‍යය යන් තිබේ. මේ බව අල්ලාහ් මෙසේ පවසන්නේය.

﴿فَلَا تَعْلَمُ نَفْسٌ مَّا أُخْفِيَ لَهُمْ مِنْ قَرَّةٍ أَعْيُنٌ ، جَزَاءً بِمَا كَانُوا يَعْمَلُونَ﴾

[السجدة: 17]

එබැවින් මවුහු කළ ක්‍රියාවන් සඳහා කුලිය වශයෙන් (ලබා දීමට) සහවා ඇති තෙත් පිතවීම කිසියම් කෙතෙකු නොදනී. (අල්කුර්ආන්-32:17)

ස්වර්ගයේ ස්වභාවය විශ්වාස වන්තයින්ගේ ක්‍රියාවන් අනුව උස් හා පහත් තත්වයෙන් පවතී. අල්ලාහ් පවසන්නේය.

﴿يَرْفَعُ اللَّهُ الَّذِينَ آمَنُوا مِنْكُمْ وَالَّذِينَ أُوتُوا الْعِلْمَ دَرَجَاتٍ﴾ [الأنعام : 11]

මඛලා අතර සිටින විශ්වාස වන්තයින්ගේද දැනුම ඥානය ලද අයගේද තරාතිරම අල්ලාහ් උසස් කරයි.

(අල්කුර්ආන්-58:11)

ස්වර්ග වාසීන් තම සිත්සතන් ප්‍රිය කරන සෑම දේ එහි අනු භව කරති. පාට නොවෙනස්වන ගඟාවන්ද රස

නොවෙනස්වන කිරි ගංගාවන්ද පවුත් මී පැති ගංගාවන්ද හා පානය කරත් තත්ව තෘප්තිය හා සතුට ගෙන දෙන මද්‍ය පාන ගංගාවන්ද එහි පිහිටා ඇත. එම මද්‍ය පානය මෙලොවෙහි මිනිසුන් පානය, බුද්ධිය මූලාකරන මද්‍ය පානය සේ නොවන්නේය. අල්ලාහ් මේ පිළිබඳව මෙසේ පවසන්නේය.

﴿يُطَافُ عَلَيْهِمْ بِكَأْسٍ مِنْ مَعِينٍ ، بَيِّضَاءَ لَذَّةٍ لِلشَّارِبِينَ ، لَا فِيهَا غَوْلٌ وَلَا هُمْ عَنْهَا يُنْزَفُونَ﴾ [الصافات: ٤٥-٤٧]

පිරිසිදු (මද්‍ය) පානය පිරි කෝප්ප මවුහු වටකර පැමිණේ. (එය) තද සුදය. පානය කරන්නන්ට මිහිරි රසය ඇති කරයි. එහි (කිසියම්) පීඩාවක් හෝ නොමැති අතර, (එමගින්) මවුහු බුද්ධි නොසන්සුන්තාවයටද නොපසුවෙති. (අල්කුර්ආන්-37:45-47)

ස්වර්ග වැසියන්ට එහි ‘හුරුල් රත්’ කන්‍යාවන් විවෘත කර දෙනු ලැබේ. තනිතායක මුහම්මදු (සල්) තුමා මේ ගැන මෙසේ පවසන්නේය.

[لَوْ أَنَّ امْرَأَةً مِنْ أَهْلِ الْجَنَّةِ إِطْلَعَتْ عَلَى أَهْلِ الْأَرْضِ لِأَصْدَاءَتْ مَا يَبِينُهُمَا - أَي السَّمَاءِ وَالْأَرْضِ - وَلَمَّا لُتُّهُ رِيحًا] [رواه البخاري]

ස්වර්ග වැසියන්ගේ කන්‍යාවන්ගෙන් කෙනෙක් ලොව වැසි යන් අතරට පැමිණෙන්නේ නම්, ඇය අහස හා පොලොව අතර ආලෝකමත් කර, සුගන්ධයෙන් පුරවයි. (ගුනාල්ය : බුහාරි)

ස්වර්ග වැසියන්ගේ උතුම්වූ භාග්‍ය වන්නේ, තම ස්වාමියාට අල්ලාහ්ව බැහ දැකීමකි. මවුන් ස්වර්ගයෙහි

මලලුත්‍රා පහකිරීම, තාහය සිරීම හා කෙළි ගැසීම යනාදීන් තොකරති. මවුන්ගේ පතාව රත්රන් වන අතර, මවුන්ගේ දහඩිය කස්තුරි වශයෙන් පවතී. මෙය කිසියම් අඩුවීමක් හෝ විසන්ධිවීමක් හෝ තොවන ස්ථිර භාග්‍යයන්ය. තනිතායක මුහම්මදු (සල්) තුමා මේ ගැන මෙසේ පවසන්නේය.

[مَنْ يَدْخُلِ الْجَنَّةَ يَنْعَمُ لَا يَبْأَسُ لَا تَبْلَى ثِيَابُهُ وَلَا يَفْنَى شَبَابُهُ] (رواه

مسلم)

ස්වර්ගයට පිවිසන්නා භාග්‍යය ලබයි. කිසියම් දුර්භාග්‍යයට හෝ තොලක්වේ. මහුගේ ආඥම් පැළඳුම් දිරා තොපත්වේ. මහු ගේ යොවනය විතාග තොපත්වේ.

(ග්‍රන්ථය : මුස්ලිම්)

ස්වර්ග වැසියන්ගේ අවම භාග්‍යය, මෙම ලොව දස වතාවත් ලොදීමට වඩා මවුන්ට උතුම්ය. මෙවන් භාග්‍යය ලබන්නා අපා යෙන් සිට අවසානව පිටත්ව ස්වර්ගයට පිවිසෙන තැනැත්තාය.

මහා කරුණික හා අති දයාවන්ත ස්වාමිණි,

මෙම උතුම්වු භාග්‍ය හා දයාදයන්

ලබා දෙනු මැනව්

අප සැමට .....

،وصلى الله على نبيينا محمد وعلى آله وصحبه وسلم،
والحمد لله رب العالمين.